

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI KURUMU KANUNU TASARISI ÜZERİNE

İNSAN HAKLARI KURUMLARININ TARİHÇESİ

Birleşmiş Milletler (BM), birçok başka görevinin yanı sıra, insan hakları ve temel özgürlüklerin korunması konusunda nasıl bir yol izlenmesi gerektiğini belirleyen önemli kurumlardan birisidir. Bu çerçevede pek çok sözleşme, bildirme ve protokol hazırlayıp yürürlüğe koymuş ve bu belgelerin gereği olarak bir dizi kurum ve mekanizmanın kurulmasına öncülük etmiştir. Bununla birlikte, insan hakları antlaşmalarının etkin bir şekilde uygulanabilmesi için, ulusal düzeyde de çeşitli mekanizmaların oluşturulması gerekmiştir. Bu çerçevede, BM İnsan Hakları Komisyonu 1978'de, ulusal insan hakları kurumlarının yapı ve işleyişine dair ilk ilkeleri belirlemiştir. 1990'da kabul edilen Paris İlkeleri ile de BM, üye ülkelere insan haklarını desteklemeleri ve korumaları için oluşturulacak ulusal kurumlara geniş yetkiler verilmesi ve bu yetkilerin anayasa ya da yasalarda açıkça belirtilmesi gerektiğini açıklamıştır. 1993 yılında ilan edilen Viyana Deklarasyonu ve Eylem Planı'nda ise, her devletin kendi ihtiyaçlarına uygun bir insan hakları kurumu için çerçeve belirleme hakkının tanınması sonrası oluşturulan kurumlar, genelde "ulusal insan hakları kurumu" olarak adlandırılmıştır.

TÜRKİYE'DE ULUSAL KURUM ÇALIŞMALARI

Türkiye'de ilk kez 2004'te Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı tarafından İnsan Hakları Ulusal Üst Kurumu Kanun Tasarısı Taslağı hazırlanmıştır. Taslak, aynı yıl Meclis gündeminden düşerken, Mayıs 2009'da yeni bir Türkiye İnsan Hakları Kurumu (TİHK) Kanunu Tasarısı hazırlanıp Meclis'e sevk edilmiştir. Ancak kamuoyu, 28 Ocak 2010 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulduktan sonra Tasarı'ya erişebilmiştir. Tasarı, Anayasa Komisyonuna gönderilmiş ve Komisyon, Tasarı'nın hazırlanma sürecinde STK'ların, meslek kuruluşlarının ve üniversitelerin görüşlerinin alınmadığı yolundaki eleştiriler üzerine, bir Alt Komisyon kurarak Tasarı'yı görüşmüştür. Tasarı, 13 Ocak 2011 tarihinde TBMM Genel Kuruluna gönderilmiş ancak 12 Haziran 2011 seçimleri nedeniyle kadük olmuştur. Son olarak Hükümet, Anayasa Komisyonunda yapılmış değişiklikleri de yok sayarak aynı Tasarı'yı 5 Mart 2012 tarihinde, Meclis'e yeniden göndermiştir.

TİHK Kanunu Tasarısı, 5 Mart 2012'de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu (İHİK)'na sevk edilmiş; bu kez de, İHİK bir Alt Komisyon oluşturarak altı toplantıda STK'ları, uzmanları ve baroları dinlemiştir. Ancak söz konusu davetliler, görüşlerinin Komisyon'ca dikkate alınmadığını belirtmişlerdir. İHİK, daha önceki yasama döneminde Anayasa Komisyonu tarafından görüşülen ve kadük kalan metinden hareketle çalışmalarını sürdürmüş ve 7 Haziran 2012'de bazı değişikliklerle Tasarı'yı kabul etmiştir.

KURUL ÜYELERİNİN SEÇİMİ

Tasarı'yla ilgili olarak en çok tartışılan konulardan birisi, Kurul üyelerinin kompozisyonu ve seçimi olmuştur. Tasarı'ya göre, 2 üye Cumhurbaşkanınca; 7 üye Bakanlar Kurulunca; 1 üye öğretim

Aydın BİNGÖL

aydinbingol@hotmail.com

Hüseyin KIRMIZI

hkirmizi@setav.org

Yavuz GÜÇTÜRK

ygucturk@setav.org

SETA Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı
Nenehatun Caddesi No:66, GOP,
Çankaya 06700 Ankara, TÜRKİYE
Tel: +90 312 551 21 00
Faks: +90 312 551 21 90
www.setav.org | info@setav.org

üyeleri arasından Yükseköğretim Kurulunca; 1 üye de 10 yıl avukatlık yapan avukatlar arasından baro başkanlarından seçilecektir. Üye adayları için getirilen temel kriter, "insan hakları alanında temayüz etmiş olmak"tır. Ancak bu kriterin tanımı gibi sınırları da hukuken belirsiz olup, kimlerin bu kriteri taşıdığına tespiti zordur.

Kurul üyelerinin herhangi bir ölçüt olmaksızın atanması, üyelerin çalışmaları sırasında siyasi çekişmelerin içine çekilmelerine neden olabilecektir. Belki Kurul üyelerinin ilk atamasında Bakanlar Kurulu, koşula bağlı olarak seçim yapabilir ama boşalan üyeliklere, belirlenen ölçütlere ve yöntemlere göre çoğulculuğu sağlayacak şekilde farklı kaynaklardan atama yapılabilir. Üyelerin seçimine ilişkin somut ölçütler ve yöntemler belirlenmesi, siyasi kararlar alınmasının önüne geçecek ve Kurul'un şeffaflığını da kolaylaştıracaktır. Bu çerçevede, üyeleri seçecekler arasında Meclis'e mutlaka yer verilmelidir.

Seçici makamlar için geniş bir atama serbestisi getirilirken, üye adayları için kabulü imkânsız kısıtlamalar getirilmiştir. "Affa uğramış olsalar bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan mahkûm olmamak" gibi devlet memurluğu adaylığında aranabilecek bir sınırlamanın insan hakları savunucularında aranması, oldukça sorunludur.

Tasarı'da üyelerin seçiminde sivil toplum kuruluşları, sendikalar, mesleki kuruluşlar, akademisyenler, avukatlar ve basın mensuplarının çoğulcu temsiline özen gösterileceği belirtilmektedir. Oysa Paris İlkeleri, "insan hakları ve ırk ayrımcılığına karşı mücadeleyle ilgili" sivil toplum kuruluşları, felsefi düşünce akımları, akademisyenler, avukatlar, tabipler, görsel veya yazılı basın mensupları ve uzmanlar ifadesini kullanmaktadır. Ayrıca cinsiyet, etnik grup, felsefi inanç, engellilik vb. esaslı çoğulculuk ve çeşitlilik ilkesi göz ardı edilmiştir. Üye seçimi sırasında "hak ihlaline uğrayan grupların temsilini sağlamak" ve "kurumun görevlerini amaca uygun bir şekilde yürütmek için gerekli uzmanlığa sahip olmak" ölçüt olmalı ve üye seçimi kriterleri daha da somutlaştırılmalıdır.

Barolar tarafından seçilecek bir üye hariç, kalan on üyenin, insan haklarının asıl ihlalcisi "idari makamlar" tarafından, "temayüz etmiş olmak" şartı dışında bir kısıtlamaya tabi tutulmadan atanması öngörülmüştür. Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilecek üyede ise "hukuk ve siyasal bilgiler fakülteleri şartı" aranmasıyla, bünyesinde insan hakları merkezlerini bulunduran iktisadi ve idari bilimler fakülteleri ile insan hakları ile yakından ilgili felsefe, sosyoloji, ilahiyat bölüm/fakültelerinden seçim imkânı ortadan kaldırılmıştır. İnsan hakları alanında mücadele eden sivil toplum kuruluşlarının üye aday önerme dışında hiçbir fonksiyonunun bulunmaması da olumsuz bir husustur.

Seçilmeleri için gerekli şartları taşımadıkları ya da kaybettikleri Kurulca tespit edilen Başkan ve üyelerin görevlerine Bakanlar Kurulunca son verileceği hükme bağlanmıştır. Tespitin Kurul'ca yapılması önemli bir güvence olmakla birlikte, seçen makamın görüşü alınmadan görüve son verilmesi üyelik teminatını zayıflatmaktadır.

Çoğulcu temsile ve objektif kriterlere göre üye seçimi Kurum'un bağımsızlığı açısından hayati önemi haizdir.

İdareye bağımlı üyelerle bağımsız bir Kurul oluşturulamaz.

KURUM'UN STATÜSÜ

İnsan hakları kurumları, mahiyeti itibarıyla kamu kaynağı ve gücü ile sivil toplumun bağımsızlığı ve esnekliğinin birleşimiyle oluşan kurumlardır. Kamu kaynağı kullanmaları ve kamu gücüyle donatılmaları onları klasik kamu kuruluşu yapmaz; görev ve fonksiyonları itibarıyla da yapmamalıdır. Zira görevleri insan hakları alanında idareyi denetlemektir. Tasarı genel olarak değerlendirildiğinde, Kurum için, düzenleyici ve denetleyici kurumlara tanınan idari özerklik ve bağımsızlıktan öte bir statünün öngörülmediği anlaşılmaktadır. Kurum'un Başbakanlıkla ilişkilendirilmesi, merkezinin Ankara'da olması, bürolarını Bakanlar Kurulu onayı ile açabilmesi, personel kadrolarınının 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye göre Bakanlar Kurulunca belirlenmesi, Başkan ve üyelerin mal bildiriminde bulunmak zorunda bırakılmaları bu kurum ve çalışanları için tasarlanan statüyü açıklamaktadır.

Öte yandan, Kurum'un Meclis İHİK'ı yılda en az bir defa bilgilendirmek zorunda bırakılması, Kurum ile Komisyon arasında bir hiyerarşi ilişkisi yaratmaktadır. Doğru olan, Kurum'un raporlarını TBMM Başkanlığına sunması ve bu makamı bilgilendirmesidir.

KURUM'UN FONKSİYONEL BAĞIMSIZLIĞI

Fonksiyonel bağımsızlık, mali bağımsızlıkla ilişkili olduğu kadar, kendi personel sayı ve unvanlarını belirleme ve büro açabilme yetkisiyle de yakından ilişkilidir. İhtiyaç duyduğu yerde büro açamayan ve ihtiyaç duyduğu sayı ve vasıfta personel istihdam edemeyen bir kurumun bağımsız ve özerk olduğu iddia edilemez. Kaldı ki, büro açılmasına Kurul'un hangi koşullarda karar vereceği de belirsizdir. Tasarı'ya göre Bakanlar Kurulu istemezse Kurum hiçbir yerde büro açamaz (Madde 11/5). Ayrıca Bakanlar Kurulu, personel sayısını istediği sayıya düşürerek (Madde 20) Kurum'u çalışamaz duruma getirebilir. Bunun yanı sıra, Kurum büroları kuruluncaya kadar il ve ilçe İnsan Hakları Kurullarının Kurum bürosu olarak kullanılacağı belirtilmektedir. Devletin gerçekleştirdiği ihlalleri de araştırarak olan Kurum'un vali ve kaymakamlara bağlı olan bu kurullar aracılığı ile çalışma yürütecek olması, Kurum'un bağımsızlığına başlangıçtan itibaren gölge düşürecektir.

Kurum, bir suçun işlendiğini öğrenmesi halinde, genel hükümlere göre işlem yapılabilmesi için gerekli görüldüğünde ihbar veya şikâyette bulunabilme yetkisiyle donatılmıştır (Madde 4/son). Genel hükümlere ve özellikle ceza hukukuna göre zaten bu yetkiye sahip olan Kurum'un ulusal ve uluslararası düzeyde mağdur yanında davaya müdahil olma yetkisiyle donatılmaması önemli bir eksikliktir. Gerekirse devlete karşı mağdur yanında davaya katılma yetkisi ile donatılmış ve bu yetkisini yerinde kullanan bir kurumun meşruiyeti ve saygınlığı tartışmasız olacaktır.

KURUM'UN MALİ BAĞIMSIZLIĞI

Kurum'un bağımsız hareket edebilmesi ve çalışmalarını eksiksiz yürütebilmesi için bütçesinde bir kesinti olmaması garanti altına alınmalıdır. Mevcut durumda, bütçenin ölçüsü net değildir. Kurum'un hükümete ya da bürokratik aygıtlara eleştiriler yöneltmesi durumunda bütçesinde kısıtlama yapılıp yapılmayacağı belirsizdir. Kurum bütçesini ilgili bir Bakanlık bütçesiyle ilişkilendirmek ve yüzdelerle bir dilim belirlemek ya da 2004 taslağında olduğu gibi RTÜK ve Telekomünikasyon Üst Kurumu'nun gelirlerinin yüzde onunu ayırmak ve benzeri düzenlemeler, Kurum'un ekonomik açıdan bağımsızlığını garanti altına alacaktır.

KURUM'UN ULUSLARARASI İLİŞKİLERİ

İnsan hakları kurumları, küresel insan hakları düzeni ile ulusal yapı ve uygulamalar arasında birer "köprü" rolü oynayan, uluslararası insan hakları standartlarını yerleştiren "taşıyıcı" kuruluşlardır. Bu nedenlerle, ulusal kurumların uluslararası ilişkilerde bulunabilme ve uluslararası veya bölgesel insan hakları örgütleriyle işbirliğinde bulunabilme yetkisi önemlidir; hatta Paris Prensiplerine göre zorunludur. Ancak Tasarı'nın Kurum'un kuruluşu ve statüsünü düzenleyen 3. ve görev ve yetkilerini düzenleyen 4. maddelerinde böyle bir yetki bulunmamaktadır. Kurum'a böyle bir yetki verilmemişken, Kurul bu yetkiyle donatılmıştır (Madde 7/ç ve d).

Kanun tekniği açısından oldukça sorunlu olan bu düzenleme, Kurum'un hizmet birimlerine de yansımıştır. Uluslararası ilişkileri düzenlemesi ve yürütmesi beklenen Dış İlişkiler Birimi, "Kurumun dış ilişkilerine yönelik faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek" gibi son derece genel ve belirsiz bir yetki ile görevlendirilirken "Yerli ve yabancı kurum ve kuruluşlarla görev alanıyla ilgili konularda işbirliği yapmak" görevi Hukuk Birimine verilmiştir. Ayrıca Kurum'un uluslararası ilişkilerini Dışişleri Bakanlığı aracılığı olmadan doğrudan yürütüp yürütemeyeceğinin de açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

KURUM'UN DANIŞMANLIK GÖREVİ

Kurum'a, rapor hazırlayarak ilgili makamlara sunmak görevi verilmiş ancak Hükümete ve Meclis'e danışmanlık yapabileceğine ilişkin herhangi bir hükme yer verilmiştir. Kurum'a bu doğrultuda görev ve yetki verilebilir. Öte yandan, dünyadaki birçok ulusal kurum, insan haklarının uygulanmasını denetleme ve devletlerin taraf oldukları uluslararası sözleşmelerden doğan rapor sunma yükümlülüklerini yerine getirmelerine yardımcı olma konusunda gittikçe artan bir rol oynamaktadır. Bununla birlikte, TİHK, hiçbir zaman ülke raporlarının hazırlanması için görevlendirilmemeli ve ülke raporları Komiteler tarafından incelenirken TİHK, hükümet delegasyonu ile birlikte hareket etmemelidir.

BAŞBAKANLIK İNSAN HAKLARI BAŞKANLIĞININ STATÜSÜ

Tasarı'nın 22. maddesi ile Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığının kapatılacağı hükme bağlanmıştır. Ancak

Kurum kurulurken Başkanlığın kapatılması bir görev değişikliği ya da Başkanlığın biraz güçlendirilerek yeniden hizmete sokulması yönünde kuşku oluşturabilecektir. Başkanlıkla ilgili kamuoyu algısının Kurum'a yansımaması için Başkanlığın mevcut haliyle bırakılması ve Kurum'un faaliyetlerine başlamasından sonra kapatılması daha iyi olacaktır.

KURUL ÜYELERİ VE KURUM ÇALIŞANLARININ GÜVENCESİ

Görevleriyle ilgili olarak suç işlediği ileri sürülen başkan, ikinci başkan ve üyeler yakalanamayacak, üstleri ve konutları aranamayacak, sorguya çekilemeyecektir. Bu düzenleme olumlu olmakla birlikte, alınan kararları uygulayacak olan personelin güvence altında olmaması durumunda, işi sahiplenmelerinin çok zor olacağı da açıktır. Hak ihlallerini soruşturacak, nezarethaneleri ziyaret edecek, tematik incelemeler yapıp bunları raporlayacak, tüm bu çalışmaları yürütecek uzman ve uzman yardımcılar da güvence altında olmalıdır. Bunun yanı sıra, Tasarı'nın 3. maddesine göre, Kurul üyelerinin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı mahkûmiyet almaları durumunda üyelikleri düşecektir. Tam da bu alanda Kurul üyelerinin hukuki ve cezai muafiyete sahip olması gerekirken, tam tersi bir ifade Tasarı'da yer almaktadır. Bu durumda, Kurul üyelerinin "görevleriyle ilgili" dokunulmazlıklarının olması yeterli olmayacaktır. Çünkü bugüne kadar kolluk kuvvetlerinin bazı operasyonları ve yine bazı savcılık soruşturmaları göstermiştir ki, Kurul'un insan hakları sorunu olarak göreceği kimi konular, kolluk veya yargı tarafından Terörle Mücadele Kanunu kapsamında değerlendirilebilir. Böyle bir sorunun önüne geçebilmek için Kurul üyelerinin dokunulmazlıkları genişletilmelidir.

BAŞKAN VE KURUL'UN GÖREV VE YETKİLERİ

Tasarı'ya göre Başkan; Kurul toplantılarının gündemini, gün ve saatini belirleyecek, toplantıları yönetecek, Kurum personelinin atayacaktır. Başkan'ın toplantı gündemini tek başına belirleyecek olması sakıncalıdır. Hâlihazırda il ve ilçe insan hakları kurullarında Türkiye'nin önde gelen bağımsız STK'larının yer almamasının sebeplerinden biri, toplantı gündeminin sadece başkan tarafından belirlenmesiydi. Başkan'ın yanı sıra, Kurul üyelerinin de gündeme alınacak konular için öneride bulunabilmesi, gündem değişikliği talep edebilmesi, uyumsuzluk halinde toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile gündemin kesinleştirilmesi Kurul'u çoğulculuk ve katılımcılık açısından güçlendirecektir.

Çok geniş görev ve yetkileri olan Kurum'un ayda en az bir kez Kurul toplaması yeterli değildir. Her ne kadar gerekli görüldüğünde daha sık toplanabileceksede, Kurul'un layıkıyla görev ve yetkilerini yürütmesi için daha sık toplanmak zorunda kalacağı açıktır. Kurum tarafından araştırma ve inceleme ziyaretleri için oluşturulacak heyetlerin sadece Başkan tarafından belirlenmesi de Kurul'u etkisizleştirmektedir. Oluşturulacak heyetlere

Kurum içinden ve diğer kamu kuruluşlarından kimlerin katılacağına Başkan değil Kurul karar vermelidir.

ŞEFFAFLIK

Tasarı'nın 4. maddesine göre Kurul, kararlarını "gerekli gördüğü durumlarda" kamuoyuna açıklayacaktır. Bu durum şeffaflık ilkesine aykırıdır. İnsan haklarının korunup geliştirilmesi için devlet kurumlarında açıklık ve denetim standartlarının yükseltilmesinin talep edildiği bir dönemde Ulusal Kurum'un bütün kararlarını kamuoyuna açması gerekmektedir.

KURUM'UN KADROSU

Tasarı'ya göre, "Kurum, kamu tüzel kişiliğine haiz, idari ve mali özerkliğe sahip ve özel bütçeli" olacaktır. Ancak Kurum'un belirlenen görev ve yetkileri karşısında öngörülen 75 kişilik kadro, oldukça yetersizdir. Düzenli inceleme ve araştırma ziyaretleri için bile bu kadro yeterli değildir. Oysa Kurum, görevlerini etkin bir şekilde yerine getirmesi durumunda, on binlerce başvuru alacaktır. Kurum'un görev ve yetkilerini aksatması ya da geç yerine getirmesi halinde, toplumda güvenilirliğini yitireceği de açıktır.

Kurum'a atanacak personel için aranacak niteliklerin de diğer üst kurullardan farklı olması gerekmektedir. Tasarı'ya göre Kurum'un faaliyet alanına giren konularda en az dört yıllık lisans eğitimi veren ve yönetmelikle belirlenen fakültelerden mezuniyet uzman yardımcılığı için yeterli şarttır. Halbuki, öngörülen hizmet birimleri, çok farklı alanlardan uzmanların istihdamını gerektirmektedir.

BENZER KURUMLARLA OLAN İLİŞKİLER

Kolluk Gözetim Komisyonu ile Kamu Denetçilięi Kurumu kurulmasına dair tasarılar da halen Meclis gündemindedirler. İnsan hakları alanında çalışacak kurumların arasında görev ve yetki çatışması doğurabilecek ve bu kurumları yıpratacak tekrar ve ihtilaflardan kaçınılmalı-

dır. Bir ulusal kurumun amacı, diğer kurumların yerine getirmediği ya da getiremediği görevleri yürütmektir. Bu nedenle, her bir kuruma, birbiriyle çakışmayan farklı sorumluluklar verilerek bunun önüne geçilmelidir. Özellikle TİHK Kanunu Tasarısı ile Kamu Denetçilięi Kurumu Kanunu Tasarısı'nın Meclis'te kabul edilmeden karşılaştırılması, yetki alanlarının kesin bir biçimde ifade edilmesi ve çakışma durumunda atılacak adımların belirlenmesi gerekmektedir.

Aynı şekilde, TİHK ile İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı ya da Onur Kırıcı Muamele ya da Cezaya Karşı BM Sözleşmesi'ne Ek Seçmeli Protokolü kapsamında kurulması gereken Ulusal Önleme Mekanizması arasındaki ilişki de belirsizdir. Seçmeli Protokol'ün 17. maddesi, Protokol'ün onaylanmasından en geç bir yıl sonra, ulusal düzeyde işkencenin önlenmesi için bir ya da daha fazla ulusal önleme mekanizmasının kurulmasını veya görevlendirilmesini öngörmektedir. TİHK Kanunu Tasarısı'nın genel gerekçesinde Seçmeli Protokol'e atıf yapılmakla birlikte, Kurum'un Ulusal Önleme Mekanizması olarak çalışıp çalışmayacağı belirsizdir. Kurum'un Ulusal Önleme Mekanizması olarak da görev yapması isteniyorsa, Seçmeli Protokol'e göre tasarının yeniden ele alınması gerekmektedir.

SONUÇ

Paris İlkeleri gereği, ülkelerin kendi ihtiyaçlarına uygun bir insan hakları kurumu oluşturması uygun görülmüşse de, "bağımsızlık, tanımlanmış yetki ve yeterli iktidar, ulaşılabilirlik, işbirliği, operasyonel verimlilik ve hesap verebilirlik" tüm kurumlarda aranan ortak şartlardır. Ayrıca ülkelerin kendi ihtiyaçlarına uygun ulusal kurum oluşturmaları insan haklarını güçlendirmek ve daha iyi korumak adına öngörülmüştür; devletlerin bu yükümlülüklerinden kaçınmasının yolu olarak değil. Bu durumda yapılması gereken, Paris İlkeleri'nin yasada daha da somutlaştırılmasıdır. Bu kriterlerin muğlak halde tutulması, Kurum'un istenilen hedeflerini gerçekleştirmesini engelleyebilir.

Aydın BİNGÖL

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümünden 1994 yılında mezun oldu. Halen Ankara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünde insan hakları kurumları üzerine tez çalışmasını sürdürmektedir.

Hüseyin KIRMIZI

SETA Hukuk ve İnsan Hakları Direktörlüğünde araştırma asistanıdır. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunudur. Ankara Üniversitesi İnsan Hakları anabilim dalında yüksek lisans yapmaktadır.

Yavuz GÜÇTÜRK

SETA Hukuk ve İnsan Hakları Direktörlüğünde araştırma asistanıdır. Lisans ve yüksek lisansını ODTÜ Tarih bölümünde tamamladı. İnsan hakları alanında çeşitli sivil toplum örgütlerinde rapörtör ve uzman olarak çalıştı. Ankara Üniversitesi SBF'de Siyaset Bilimi alanında doktora çalışmasına devam etmektedir.

SETA

SIYASET, EKONOMİ VE TOPLUM ARAŞTIRMALARI VAKFI
FOUNDATION FOR POLITICAL, ECONOMIC AND SOCIAL RESEARCH
مركز الدراسات السياسية والاقتصادية والاجتماعية

Nenehatun Caddesi No:66, GOP, Çankaya 06700 Ankara, TÜRKİYE

Tel: +90 312 551 21 00 | Faks: +90 312 551 21 90

www.setav.org | info@setav.org